

Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky
Odbor Parlamentný inštitút

INFORMAČNÝ BULLETIN

roč. 4, č. 1

PARLAMENTNÝ INŠTITÚT

**ANALYTICKÁ, VÝSKUMNÁ A VZDELÁVACIA
ČINNOSŤ**

PARLAMENTNÁ KNIŽNICA

PARLAMENTNÝ ARCHÍV

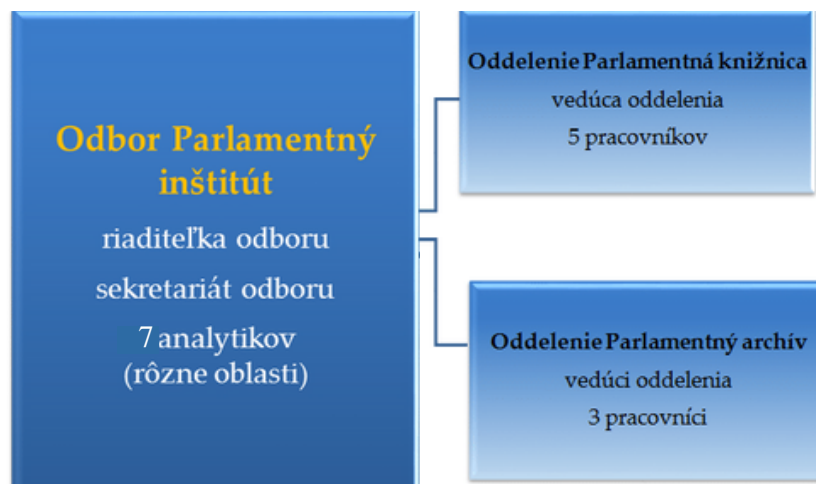
ANOTÁCIA

Informačný bulletin prináša stručný štatistický prehľad činnosti Odboru Parlamentný inštitút v prvom polroku 2022, ako aj informácie o analytickej, výskumnej, informačnej, dokumentačnej, knižničnej a vzdelávacej činnosti odboru.

jún 2022

Materiál slúži najmä pre poslancov Národnej rady Slovenskej republiky a zamestnancov Kancelárie NR SR a nemôže v plnej miere nahrádzať právne alebo iné odborné poradenstvo v danej oblasti. Údaje použité v materiáli sú aktuálne k dátumu jeho zverejnenia. Zverejňovanie materiálu je možné iba so súhlasom Odboru Parlamentný inštitút a autorov. Materiál neprešiel jazykovou úpravou. Iniciatívne materiály PI nájdete na: <https://rb.gy/ss1zir>

Postavenie Odboru Parlamentný inštitút definuje § 144 zákona o rokovacom poriadku NR SR, podľa ktorého Parlamentný inštitút plní analytické a vzdelávacie úlohy a vykonáva parlamentný výskum. Súčasťou odboru je aj Oddelenie Parlamentná knižnica a Oddelenie Parlamentný archív.

V rámci informačnej činnosti Odbor Parlamentný inštitút vydáva spravidla tieto informačno-analytické materiály:

V oblasti vzdelávania Odbor Parlamentný inštitút zastrešuje úvodné inštruktážne semináre najmä pre novozvolených poslancov, účasť Kancelárie NR SR na parlamentnej rozvojovej spolupráci určenej pre zahraničné parlamenty, stážový program pre študentov vysokých škôl, ako aj ďalšiu vzdelávaciu, prednáškovú a publikačnú činnosť.

Obsah

Analytická a výskumná činnosť Parlamentného inštitútu.....	5
Stáž v Kancelárii NR SR.....	11
Vzdelávacia a publikačná činnosť.....	13
Účasť v projektoch rozvojovej spolupráce.....	15
Pracovné cesty.....	16
Parlamentná knižnica.....	18
Parlamentný archív.....	19
Výročia.....	20

Analytická a výskumná činnosť Parlamentného inštitútu

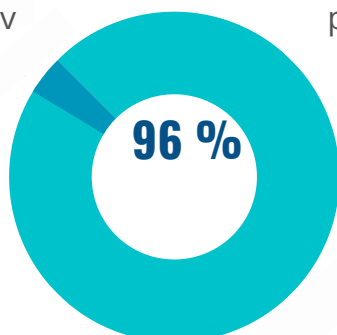
V prvom polroku 2022 vypracoval Odbor Parlamentný inštitút (ďalej tiež PI)
odpovede celkovo na

167

domácich a zahraničných požiadaviek

Spomedzi poslaneckých požiadaviek
tvorili zhruba 96 % zadania
poslancov reprezentujúcich koalíčné
politické strany.

Požiadavky
opozičných
poslancov
3,8 %

Požiadavky
koaličných
poslancov
96,2 %

Z tematického hľadiska prevažovali
otázky týkajúce sa

práva

hospodárstva

parlamentnej
administratívy

V rámci analyticko-výskumnej
činnosti PI ďalej spracoval a vydal

22

porovnávacích analýz

3

prehľady

2

informácie

1

informačný bulletin

1

informačná grafika

V rámci svojho pôsobenia v Európskom
centre pre parlamentný výskum
a dokumentáciu PI v roku 2022
vypracoval v angličtine odpovede na

125

**žiadostí o informácie
z 27 štátov,
z PZ Rady Európy
a z Európskeho parlamentu**

Materiály Parlamentného inštitútu publikované v I. polroku 2022

Porovnávacie analýzy

01/22 Porovnanie postavenia a fungovania autoškôl vo vybraných krajinách

Analýza sa venuje porovnaniu postavenia a fungovania autoškôl vo vybraných krajinách: Nemecko, Rakúsko, Švédsko, Nórsko a Fínsko. Analýza porovnáva legislatívu upravujúcu fungovanie autoškôl, činnosť komôr autoškôl, formu výučby inštruktorov autoškôl a tiež uchádzačov o vodičský preukaz.

03/22 Výroková indemnita poslancov národných parlamentov v členských štátoch EÚ

Materiál sa zaoberá právnou úpravou výrokovej indemnity členov národných parlamentov v členských štátoch Európskej únie.

05/22 Účasť verejnosti v procesoch posudzovania vplyvov na životné prostredie

Materiál porovnáva niekoľko aspektov procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie a zvlášť postavenia tzv. „dotknutej verejnosti“ v tomto procese vo vybraných európskych štátoch.

02/22 Legislatívna úprava poskytovania právnych služieb v rámci podnikania vo vybraných štátoch EÚ (k parl. tlačí č. 872)

Materiál prináša porovnanie poskytovania právnych služieb, najmä v rámci podnikania. Právne služby sú súčasťou tzv. slobodných povolání, poskytovanie sa spravidla riadi ďalšími osobitnými predpismi a zvýšenou mierou regulácie.

04/22 Platové a iné náležitosti poslancov zákonodarných zborov

Materiál prináša prehľad platových a iných náležitostí poslancov zákonodarných zborov vybraných krajín v roku 2021, pričom dôraz kladie na základný plat, funkčné príplatky a paušálne náhrady poslancov. Tiež sa v rámci ďalšej analýzy venuje aj ďalším faktorom, ktoré majú vplyv na výsledný plat poslanca, a tým je účasť na schôdzach parlamentu a sankcie z dôvodu absencie, resp. nárok na náhradu príjmu počas pracovnej neschopnosti.

06/22 Voľba rektora, akademická nezávislosť a financovanie vysokých škôl vo vybraných krajinách (Porovnávacia analýza k parlamentnej tlači č. 822)

Analýza porovnáva vysokoškolský systém vo vybraných európskych krajinách, Izraeli, Spojených štátoch amerických a v Spojenom kráľovstve. Venuje sa trom kľúčovým oblastiam: nezávislosti vysokého školstva so zameraním na voľbu rektora, financovaniu vysokého školstva a financovaniu vedy a výskumu.

08/22 Lesné materské školy a kluby vo vybraných štátoch Európy

Predložený materiál porovnáva legislatívnu úpravu zriaďovania a fungovania lesných materských škôl, resp. lesných klubov vo vybraných európskych štátoch. Osobitná pozornosť sa venuje definícii týchto zariadení v právnych predpisoch, osobitnej úprave ich fungovania, ich zriaďovaniu, financovaniu, prípadne ďalším legislatívne daným pravidlám ich prevádzky (napr. počet detí v skupinách, počet dospelých osôb atď.).

10/22 Etické kódexy národných parlamentov a parlamentných orgánov medzinárodných organizácií

Materiál poskytuje prehľad etických kódexov alebo kódexov správania sa národných parlamentov vybraných európskych štátov a parlamentných orgánov medzinárodných organizácií. Stručne popisuje základné charakteristiky uvedených dokumentov.

07/22 Zelené verejné obstarávanie v školskom stravovaní vo vybraných štátoch Európy

Komparatívna analýza sa zameriava na prehľad legislatívnej situácie vo verejnom obstarávaní v oblasti školského (hromadného) stravovania, na deľbu kompetencií a rozhodovací proces pokiaľ ide o zariadenia školského stravovania v materských, základných a stredných školách, na povinnosť poskytovať v rámci vzdelávacieho procesu stravu pre žiakov a študentov, na posilňovanie ekologických kritérií a kritérií kvality vo verejnom obstarávaní a ich praktické uplatňovanie v školskom stravovaní, ako aj na spôsob úhrady poskytovanej stravy v školských zariadeniach.

09/22 Porovnanie právnej úpravy podmienok dedenia poľnohospodárskej pôdy a poľnohospodárskych spoločností vo vybraných krajinách EÚ

Porovnávacia analýza sa venuje porovnaniu opatrení vybraných štátov, ktoré súvisia s témou dedenia poľnohospodárskych fariem a poľnohospodárskej pôdy. Analýza porovnáva legislatívnu úpravu proti fragmentácii poľnohospodárskej pôdy a/alebo farmy počas dedenia.

11/22 Vodná záchranná služba

Analýza porovnáva právny základ a fungovanie vodnej záchrannej služby vo vybraných európskych štátoch. Zvlášť skúma právne vymedzenie miest (vodných plôch, kúpalísk) s povinnou prevádzkou vodnej záchrannej služby, to, či je služba viazaná na organizovanie určitých vodných športov a aktivít na/pri vode, aká je definícia tejto služby, princípy jej fungovania a financovania. Okrem toho skúma aj právnu úpravu pozície plavčíka.

12/22 Možnosti rozšírenia hlasovania zo zahraničia pre občanov Slovenskej republiky

Analýza ponúka prehľad spôsobov hlasovania zo zahraničia, ktoré by mohli rozšíriť existujúcu voľbu poštou. Tá je momentálne pre občanov Slovenskej republiky jedinou možnosťou. Materiál analyzuje tri najčastejšie spôsoby voľby zo zahraničia: voľbu osobne na zastupiteľskom úrade, online hlasovanie a hlasovanie prostredníctvom zástupcu.

13/22 Kandidatúra nestraníckych kandidátov v komunálnych voľbách a lokálne politické strany

Analýza sa venuje okolnostiam vzniku, pôsobeniu a kandidatúre lokálnych politických strán a združení v miestnych voľbách. Prvým modelom sú „regulárne“ lokálne politické strany, ktoré sa môžu uchádzať o mandát v miestnych voľbách. Druhým modelom sú lokálne „združenia voličov“, ktoré po splnení podmienok môžu tiež nominovať kandidátov.

14/22 Úprava preferenčného hlasovania vo voľbách do NR SR: smerom k silnejším osobnostiam a regionálnym zástupcom?

Analýza predstavuje možnosti úpravy preferenčného hlasovania, s cieľom zvýšenia jeho významu. Argumentuje, že najschodnejšou možnosťou je zníženie či dokonca zrušenie kvóra preferenčných hlasov potrebného na získanie prednostných mandátov. Zníženie by malo vplyv aj na zvýšenie počtu „prekrúžkovaných“ kandidátov s bydliskom mimo bratislavského kraja.

15/22 Zastúpenie národnostných menšín na národnej a regionálnej úrovni vo vybraných štátoch Európy

Komparatívna analýza sa zameriava na prehľad pravidiel týkajúcich sa zastúpenia príslušníkov národnostných menšín a etnických skupín vo volených orgánoch na národnej a regionálnej úrovni. Všíma si teoretické východiská – najmä volebné klauzule resp. vyhradené mandáty, prípadne iné konkrétne ustanovenia týkajúce sa zastúpenia menšín, a to vo volebných zákonoch, zákonoch o národnostných menšinách a ďalšej legislatíve. Taktiež si všíma premietnutie týchto teoretických ustanovení do praxe, najmä pokiaľ ide o celoštátne parlamentné voľby.

17/22 Ombudsman pre deti v členských štátoch Európskej únie

Analýza sa zameriava na postavenie ombudsmana pre deti, na jeho voľbu a vymenovanie, funkčné obdobie, vybrané povinnosti a oprávnenia, ktoré sú s funkciou ombudsmana spojené. Zároveň približuje osobitosti legislatív, ktoré sú v porovnaní s poriadkami iných členských štátov výnimočné alebo zaujímavé.

19/22 Parlamentná stráž

Cieľom analýzy je poskytnúť ucelený prehľad o činnosti a funkciách parlamentnej stráže v kontexte zabezpečenia poriadku v rokovacej sále zákonodarných zborov.

16/22 Právna úprava surogačného materstva vo vybraných štátoch

Materiál prináša porovnanie právnej úpravy inštitútu surogačného (náhradného) materstva vo vybraných štátoch. Materiál rozdeľuje porovnávané štáty do troch základných skupín: na tie, v ktorých je surogačné materstvo právne dostupné; tie, ktoré síce surogačné materstvo priamo nezakazujú, ale jeho dostupnosť je na základe iných právnych predpisov takmer nulová; a na tie, ktoré surogačné materstvo priamo zakazujú vo svojich právnych predpisoch a v prípade ich porušenia majú stanovené aj sankcie.

18/22 Inštitút ľudovej iniciatívy

Predmetom analýzy je inštitút ľudovej iniciatívy. Z teoretického hľadiska sa autorky v úvode venovali priamej demokracii ako východisku ľudovej iniciatívy. Ďalej zisťovali potrebné údaje o 32 štátoch, následne sa venovali základnej charakteristike právnej úpravy inštitútu ľudovej iniciatívy vo vybraných krajinách, kde je tento inštitút zakotvený. Ide konkrétne o Fínsko, Lotyšsko, Poľsko, Rakúsko, Severné Macedónsko, Slovinsko a Španielsko.

20/22 Vymenovanie a odvolanie generálnych tajomníkov kancelárií parlamentov

Práca porovnáva podmienky vymenúvania a odvolania generálnych tajomníkov služobných úradov, ktorými sú kancelárie parlamentov vybraných európskych štátov a Európskeho parlamentu.

21/22 Opatrenia zamerané na zmiernenie vplyvu rastúcich cien energií vo vybraných štátoch

Analýza sa venuje opatreniam vo vybraných štátoch, ktorých cieľom je zmierniť dopady rastúcich cien energií na konečného spotrebiteľa.

22/22 Minimálne a náhradné výživné na dieťa vo vybraných štátoch

Analýza sa venuje porovnaniu minimálneho a náhradného výživného na dieťa s ohľadom na výšku výživného a legislatívnu úpravu vybraných štátov.

Prehľady

01/22 Informácia o aktuálnej ekonomickej a sociálnej situácii v Slovenskej republike

Materiál prináša stručný štatistický prehľad o vybraných ukazovateľoch ekonomického a sociálneho vývoja v SR za celý rok 2021 a prvé mesiace roku 2022.

03/22 Právne podmienky dedenia poľnohospodárskej pôdy a poľnohospodárskych spoločností vo vybraných štátoch EÚ – k parl. tlačí č. 945

Materiál je vydaný v kontexte vládneho návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon SNR č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách. Porovnáva opatrenia vybraných štátov súvisiacich s témou dedenia poľnohospodárskych fariem a poľnohospodárskej pôdy; najmä tie, ktoré smerujú proti fragmentácii poľnohospodárskej pôdy a/alebo farmy počas dedenia.

02/22 Veľkosť parlamentov v štátoch EÚ: je možné určiť ideálny počet poslancov?

Materiál prináša stručný prehľad veľkostí parlamentov v štátoch EÚ, prepočet počtu poslancov na obyvateľov a hlavné argumenty v prospech i neprospech znižovania počtu poslancov.

Informácie

01/22 Parlamentné voľby v Maďarsku

Materiál približuje parlamentné voľby a referendum v Maďarsku v roku 2022.

02/22 Záznam z diskusie „Potrebuje Slovensko zmenu volebného systému?“

Materiál prináša prehľad kľúčových bodov, argumentov a názorov, ktoré odznali počas odbornej diskusie na pôde NR SR z 3. 5. 2022 týkajúcej sa úpravy volebného systému

Informačná grafika

01/22 Dni detí

Téma bola spracovaná pri príležitosti Medzinárodného dňa detí prináša stručný prehľad o pripomínaní si dôležitosti detských práv s prihliadnutím na ich základ vychádzajúci z dokumentov prijatých štátmi na medzinárodnej úrovni.

Stáž v Kancelárii NR SR

V máji sa skončili už XXIV. ročník stážového programu Kancelárie NR SR. Za účasti školiteľov a zástupcov jednotlivých pracovísk sa uskutočnilo dňa 1. júna 2022 slávnostné odovzdávanie certifikátov pani riaditeľkou Odboru Parlamentný inštitút PhDr. Natáliou Petranskou Rolkovou, PhD.

Spolu 32 stážistov úspešne absolvovalo program na 13 organizačných útvaroch K NR SR. Absolventi mali možnosť pretaviť svoje naučené poznatky do praxe a zároveň tak napomohli hladkému chodu jednotlivých pracovísk. Pevne veríme, že nadobudnuté skúsenosti ich ďalej posunú ich v profesijnom živote.

Aj touto cestou chceme poďakovať absolventom stážového programu za ich pôsobenie v Kancelárii NR SR.

Slávnostné odovzdávanie certifikátov, jún 2022

S koncom XXIV. ročníka stážového programu Kancelárie NR SR začal Parlamentný inštitút pripravovať jubilejný XXV. ročník stáží.

V spolupráci s Odborom komunikácie s médiami a verejnosťou bola ponuka stáže zverejnená aj prostredníctvom sociálnych sietí NR SR. Taktiež sa ponuka zaslala vysokým školám. Uchádzači sa mohli prihlasovať do 15. mája 2022. Pohovory s takmer 70 študentami sa uskutočnili v prvej polovici júna. O výsledku výberového procesu budú uchádzači informovaní do konca júna.

Už teraz sa tešíme na spoluprácu, ktorá veríme, obohatí obe strany. Stážisti budú pôsobiť na viacerých pracoviskách Kancelárie NR SR. Stáž potrvá od októbra do mája a bude sprevádzaná viacerými aktivitami ako simulované zasadnutie výboru NR SR, diskusia s poslancami, prehliadky budovy NR SR a Bratislavského hradu.

Diskusia na tému práca poslanca

Parlamentný inštitút zorganizoval pre stážistov pôsobiacich v Kancelárii NR SR diskusiu na tému práca poslanca. S účasťou na diskusii boli oslovené všetky poslanecké kluby a zúčastnili sa jej poslanci Dominik Drdul, Ľuboš Krajčír a Miroslav Žiak.

Poslanci priblížili študentom a študentkám, ako sa pripravujú poslanecké návrhy zákonov, aká je úloha poslaneckých klubov, ale aj to, ako vie byť život poslanca hektický a ako sa dajú kvalitne zvládať jednotlivé povinnosti na výboroch či na stretnutiach s odbornou i laickou verejnosťou. Okrem diskusie sa pre stážistov zorganizovali prehliadky Hlavnej budovy NR SR a Bratislavského hradu. Vďaka nim si mohli prezrieť priestory, ktoré nie sú bežne prístupné. Kolegovia sprevádzajúci stážistov im priblížili mnohé zaujímavé informácie, za čo im ďakujeme.

Vzdelávacia a publikačná činnosť

Workshopy demokracie

Rakúsky parlament 14. júna 2022 zorganizoval online podujatie pod názvom *"3rd Democracy Workshop Forum – (Re-)Connect, Deepen, Exchange"*, na ktorom sa zúčastnili aj zástupcovia Parlamentného inštitútu K NR SR a Odboru komunikácie s médiami a verejnosťou. Hlavnou témou bola výmena skúseností s organizovaním workshopov demokracie pre žiakov základných a stredných škôl, respektíve pomoc a inšpirácia pri ich plánovaní a zapojení poslancov národných parlamentov. V rámci podujatia účastníci diskutovali aj s poslancami rakúskeho parlamentu, ktorí zdieľali svoje skúsenosti s týmito podujatiami a vysvetľovali ako a prečo sú politické strany zastúpené v rakúskom parlamente ochotné podieľať sa na workshopoch demokracie. Okrem zástupcov Slovenska a Rakúska sa na podujatí zúčastnili reprezentanti parlamentov, medzinárodných a mimovládnych organizácií z Albánska, Čiernej Hory, Srbska, Severného Macedónska a Kosova.

Workshopy sú ucelené 4-hodinové programy pre skupinu približne 25 až 30 účastníkov. Je to interaktívna forma vzdelávania k občianskemu povedomiu a úcte k demokratickým hodnotám a tolerancii. Cieľom je zvyšovať v dnešných časoch povedomie o demokratických procesoch, zlepšovať schopnosť vysloviť názor a hľadať kompromisy, ako aj prehlbovať záujem o politiku u mladých. Prvky tohto projektu sú v NR SR už dlhodobo zakomponované v projekte Otvorený parlament, využívajú sa najmä pri komentovaných prehliadkach NR SR. Pandémia, žiaľ, neumožňuje okamžité spustenie Workshopov demokracie, na ich prípravu sa však intenzívne pracuje. Hlavnou výzvou je zaškolenie interných pracovníkov, ako aj hľadanie externých lektorov. Cieľom je ďalší rozvoj projektu a prostredníctvom neho aj prehlbovanie vzájomných slovensko-rakúskych vzťahov.

Publikačná činnosť pod gesciou Parlamentného inštitútu v roku 2022

Výročná správa NR SR a Kancelárie NR SR za rok 2021

130 strán, ISBN 978-80-99963-11-6, k dispozícii online na <https://rb.gy/sluvsx>

Základné charakteristiky parlamentov členských štátov EÚ

37 strán, k dispozícii online medzi proaktívnymi materiálmi PI

Diskusia Potrebuje Slovensko zmenu volebného systému?

Parlamentný inštitút Kancelárie NR SR zorganizoval 3. mája 2022 diskusiu na tému Potrebuje Slovensko zmenu volebného systému?. Podujatie sa konalo pod záštitou predsedu Ústavnoprávneho výboru NR SR Milana Vetráka.

Ďalší diskutujúci boli Michal Kaliňák – ústredný riaditeľ kancelárie ZMOS, Marek Domin z Právnickej fakulty UK, Pavol Hardoš z Fakulty sociálnych a ekonomických vied UK a Peter Spáč z Fakulty sociálnych štúdií Masarykovej univerzity v Brne. Živá diskusia sa konala za účasti poslancov NR SR, ich asistentov, zamestnancov Kancelárie NR SR a širšej odbornej verejnosti.

Väčšina diskutujúcich sa zhodla na tom, že prvoradou otázkou, ktorú treba otvoriť, je, čo chceme takouto zmenou dosiahnuť. Zvýšenie počtu volebných obvodov podľa jeho zástancov podporuje bezprostrednejšie spojenie s voličmi. Menšie regióny alebo minority tak môžu dosiahnuť silnejšie zastúpenie. Hlavné argumenty za zachovanie súčasného volebného systému boli jeho jednoduchosť, funkčnosť a zrozumiteľnosť. Navyše, podľa tejto časti diskutujúcich, má parlament reprezentovať všetkých občanov SR a štátne, nie čiastkové záujmy.

Účasť v projektoch rozvojovej spolupráce

Medzinárodná spolupráca v rámci Združenia generálnych tajomníkov parlamentov

V apríli 2022 sa Parlamentný inštitút K NR SR stal súčasťou pracovnej skupiny Združenia generálnych tajomníkov parlamentov na implementáciu projektu "Digitálnych parlamentov". Cieľom projektu je asistovať zákonodarným zborom na ceste k digitalizácii parlamentných procesov. Pracovná skupina pozostávajúca zo zamestnancov parlamentov Južnej Afriky, Maďarska, Slovenska a predstaviteľa Medziparlamentnej únie prvýkrát diskutovala online 14. júla 2022. Hlavnou témou diskusie bola revízia dotazníka ako kľúčového komponentu projektu, ktorý bude po vyplnení partnerskými parlamentmi a vyhodnotení výsledkov slúžiť ako nástroj na vytvorenie užitočnej príručky pre generálnych tajomníkov a poslancov na ceste k viac digitálnym parlamentom.

Združenie generálnych tajomníkov parlamentov vzniklo v roku 1939 ako poradný orgán Medziparlamentnej únie. Jeho cieľom je poskytnúť priestor na diskusiu medzi generálnymi tajomníkmi parlamentov. Úlohou je navrhovať opatrenia na zlepšenie pracovných metód v zákonodarných zboroch a zabezpečiť efektívnu spoluprácu medzi službami partnerských parlamentov.

Rozvoj parlamentného výskumu albánskeho parlamentu

V prvom polroku 2022 pokračovala implementácia úspešného projektu Národného demokratického inštitútu (NDI) – podporovaného Švajčiarskou agentúrou pre rozvoj a spoluprácu (SDC) – zameraného na parlamentný výskum albánskeho parlamentu. Projekt je implementovaný expertmi z troch štátov zúčastnených na projekte: Česká republika, Čierna Hora a Slovensko. Po podpise Memoranda o spolupráci medzi albánskym parlamentom a Národným demokratickým inštitútom Albánsko v januári 2021 o založení Parlamentného inštitútu sa začali realizovať kroky k jeho vybudovaniu a personálnemu obsadeniu.

V rámci tejto etapy sa uskutočňujú školenia pracovníkov a stážistov Parlamentného inštitútu albánskeho parlamentu. Školenia sú zamerané na parlamentný výskum, jeho metodológiu, spektrum činností, výstupy, produktové rady, informačné zdroje a pod. Školenia budú pokračovať aj v ďalšej etape projektu. Okrem toho experti poskytujú pomoc a poradenstvo v oblasti tvorby interných pravidiel, ako aj organizácie a riadenia Parlamentného inštitútu.

Implementácia ďalšej etapy projektu pokračovala formou online videokonferencií, seminárov, mítingov či mailovej komunikácie.

Pracovné cesty

Stretnutie riadiacej komisie Medziparlamentnej únie – Európsky globálny projekt na posilnenie kapacít parlamentov (20. – 22. júna 2022, Švédsko, Štokholm)

INTER PARES je globálny projekt EÚ zameraný na posilnenie kapacít parlamentov a je prvým globálnym parlamentným projektom tohto druhu. Zasadnutie riadiaceho výboru INTER PARES sa uskutočnilo v spojení s interaktívnym workshopom o medzigeneračnej spravodlivosti a o tom, ako môžu parlamenty zabezpečiť, aby sa hlasy mladých ľudí a budúcich generácií zohľadňovali v rozhodovacích procesoch. Za PI sa na podujatí zúčastnila PhDr. Krisztina CSillag.

Účastníci workshopu o medzigeneračnej spravodlivosti

**Seminár Európskeho centra pre parlamentný výskum a dokumentáciu –
Parlamentný výskum vstupuje do nového veku – predvídateľnosť, stratégia
a inovácie (23. – 24. júna 2022, Belgicko, Brusel)**

Zamestnanec Parlamentného inštitútu Peter Plenta sa v Bruseli zúčastnil podujatia *Parlamentný výskum vstupuje do nového veku – predvídateľnosť, stratégia a inovácie*, ktoré zorganizovalo Európske centrum pre parlamentný výskum a dokumentáciu (ECPRD) v spolupráci s Odborom Európskeho parlamentu pre vzťahy s národnými parlamentmi.

Podujatie ponúklo fórum na výmenu skúseností a informácií medzi výskumnými službami národných parlamentov a knižníc ohľadom stratégií, ktoré rozvinuli v čase pandémie vírusu Covid-19 na zabezpečenie efektívnej činnosti počas tohto obdobia. Okrem toho sa podujatie zameralo na diskusiu ohľadom nových výziev a príležitostí, keďže pandemické obdobie zvýraznilo rastúcu dôležitosť predvídavosti v oblasti parlamentného výskumu.

**Seminár Európskeho centra pre parlamentný výskum a dokumentáciu –
Rozpočtová suverenita parlamentov (30. júna – 1. júla 2022, Nemecko, Berlín)**

Pracovníčka Parlamentného inštitútu Dominika Nováková sa 30. 6. – 1. 7. 2022 zúčastnila seminára v Berlíne v Nemeckej spolkovej republike. Workshop Európskeho centra pre parlamentný výskum a dokumentáciu na tému *Rozpočtová suverenita parlamentov ukázal možnosti rozdeľovania jednotlivých rozpočtových výdavkov*. Zameral sa aj na rozsah pôsobenia zákona na jednotlivé položky či prekonzultovanie pravidiel prekračovania rozpočtu prísnymi numerickými pravidlami. Mnohé parlamenty dnes dopĺňajú svoje existujúce kapacity o ďalšie podporné štruktúry a siete, na to aby sa mohli zmysluplne podieľať na rozpočtovom procese. Praktiky a procesy uplatňované v iných parlamentoch môžu slúžiť ako dôležité zdroje pri tvorení rozpočtovej kapitoly K NR SR.

Parlamentná knižnica

Novinky v I. polroku 2022

Oddelenie parlamentnej knižnice priebežne zabezpečuje knižnično-výpožičné služby na požiadanie v súlade s Knižničným a výpožičným poriadkom. Profilový knižničný fond sa buduje tak, aby pokrýval potreby používateľov z hľadiska činnosti parlamentu. Používatelia sú informovaní o nových prírastkoch a môžu si jednotlivé tituly požičať. Parlamentná knižnica čerpala na akvizíciu profilového knižničného fondu z rozpočtu na rok 2022 cca 7650 €, z toho na knihy 7475 € a na periodiká 175 €. V 1. polroku sme doplnili 536 titulov kúpou a darom.

Tematické rešerše

Pre poslancov NR SR a zamestnancov Kancelárie NR SR vydala v prvom polroku 2022 Parlamentná knižnica 11 tematických rešerší, o. i. na tieto témy:

- Ukrajina
- Ochrana práv detí
- Právo duševného vlastníctva
- Slobodný prístup k informáciám
- Azylová a migračná politika
- Medzinárodné právo súkromné
- Rok 2021 a Covid-19
- Testovanie a očkovanie
- Kriminalita mladistvých
- Ochrana osobných údajov

Nakupovali sa slovenské a české profilové tituly z oblastí Európska únia, Európsky parlament, politológia, regionálna politika, ústavné, pracovné, trestné, obchodné a občianske právo, komentáre k zákonom a príručky, problematika medzinárodných vzťahov a bezpečnosti, ochrana životného prostredia a zmena klímy, encyklopédie, výkladové slovníky, spoločenskovedná oblasť, monografie osobností, beletria.

Knižnica zakúpila a zabezpečila on-line vstupy do periodík Denník N, Sme, Hospodárske noviny, Týždeň, Trend a New York Times.

K 1. máju 2022 došlo na oddelení k významnej personálnej zmene. Po 18 rokoch odišla z postu vedúcej Eva Maláčková. Za vykonanú prácu je patrí mimoriadna vďaka. Novou vedúcou Parlamentnej knižnice sa stala Natália Petranská Rolková, ktorá je od apríla 2022 aj zastupujúcou riaditeľkou PI. Má v úmysle nadviazať na všetko pozitívne, ale taktiež prísť s novými nápadmi.

Online katalóg vrátane rešerší je dostupný na webe knižnice:
<https://kniznica.nrsr.sk/online-katalog>

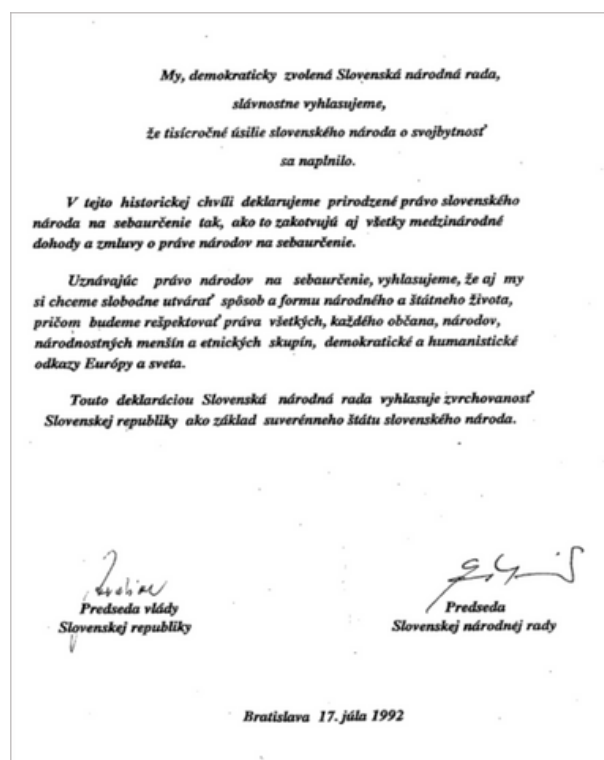
Parlamentný archív

Parlamentný archív prebral od Osobného úradu do trvalej úschovy osobné zložky zamestnancov K NR SR, ktorým uplynula lehota uloženia v príručnej registratúre Osobného úradu. Registratúrne stredisko archívu preberalo tiež archívne dokumenty od jednotlivých organizačných útvarov K NR SR a od Výborov NR SR, skontrolovalo ich úplnosť podľa odovzdávacích zoznamov a vyhotovilo k nim archívne pomôcky. Vyskartovali sa materiály, ktorým uplynula lehota uloženia a vytvoril sa z nich archívny fond na trvalú úschovu.

Pripravovaná výstava

Parlamentný archív pripravuje archívne materiály zo svojich fondov na výstavu dokumentov súvisiacich s 30. výročím prijatia Deklarácie o zvrchovanosti Slovenskej republiky, prijatia Ústavy SR a 30 rokov samostatnosti SR. Výstava by sa mala sprístupniť pre širokú verejnosť vo foyer hlavnej budovy NR SR počas Dňa otvorených dverí 1. septembra 2022. Keďže na tento deň pripadne 30. výročie prijatia Ústavy SR, aj takto by si parlament pripomenul túto významnú udalosť v slovenských dejinách. Na ideovom zámere výstavy archív spolupracuje aj s Parlamentnou knižnicou a celým Parlamentným inštitútom, ktorý je garantom realizácie projektu.

Zároveň Parlamentný archív participoval na vyhodnotení verejnej súťaže na výber Informačného systému verejnej správy – Elektronická registratúra. Ten bude tvoriť súčasť integrovaného parlamentného informačného systému zabezpečujúceho rozsiahlu elektronizáciu celého legislatívneho procesu. Archív v I. polroku 2022 vybavil 36 žiadostí o archívne materiály z fondov Parlamentného archívu. Išlo najmä o dôvodové správy k zákonom, a o rôzne projekty z Projektového archívu.

Deklarácia SNR o zvrchovanosti SR, významný dokument, ktorý 17. júla 2022 oslávi 30 rokov

Výročia

Nezabudnime...

V 2. polroku 2022 si pripomíname nasledujúce udalosti a osobnosti

- 2. 7. 1942 bola zriadená Slovenská akadémia vied a umení, predchodkyňa SAV (80 rokov)
- 15. 7. 1922 sa narodila spisovateľka a signatárka Charty 77 Hana Ponická (100 rokov).
- 17. 7. 1992 prijali poslanci SNR Deklaráciu o zvrchovanosti Slovenskej republiky (30 rokov)
- 6. 8. 1922 bola v Trenčíne založená Zemská hasičská jednota na Slovensku (100 rokov)
- 9. 8. 1867 sa narodil lekár, politik, minister s plnou mocou pre správu Slovenska Vavro Šrobár (155 rokov)
- 10. 8. 1822 sa narodil spisovateľ, literárny kritik, pedagóg Ján Kalinčiak (200 rokov)
- 10. 8. 1922 sa narodil spisovateľ, publicista, kultúrny pracovník Vladimír Mináč (100 rokov)
- 30. 8. 1912 sa narodil lekár, esejista, básnik Pavol Strauss (110 rokov)
- 1. 9. 1992 prijali poslanci SNR Ústavu Slovenskej republiky (30 rokov)
- 20. 9. 1902 sa narodil diplomat, politik, spisovateľ Vladimír Clementis (120 rokov)
- 23. 9. 1922 sa narodil nestor slovenskej žurnalistiky, redaktor, kultúrny pracovník Roman Kaliský (100 rokov)
- 24. 9. 1762 sa narodil teológ, učenec, bratislavský rabín Chatam Sofer (Moše Schreiber) (260 rokov)
- 29. 9. 1822 sa narodil maliar a litograf Peter Michal Bohúň (200 rokov)
- 1. 10. 1992 nadobudla účinnosť Ústava SR, ktorá okrem iného premenovala SNR na Národná rada Slovenskej republiky (30 rokov)
- 3. 10. 1762 sa narodil katolícky kňaz, jazykovedec a kodifikátor prvej spisovnej formy slovenčiny Anton Bernolák (260 rokov)

- 27. 10. 1912 sa narodil právnik, rektor Univerzity Komenského Karol Rebro (110 rokov)
- 28. 10. 1932 sa narodil historik, pedagóg, politik Matúš Kučera (90 rokov)
- 1. 11. 1822 sa narodil evanjelický kňaz, publicista a hudobný skladateľ August Horislav Krčméry (200 rokov)
- 7. 11. 1992 zomrel politik Alexander Dubček (30 rokov)
- 11. 11. 1712 sa narodil spisovateľ a básnik Hugolín Gavlovič (310 rokov)
- 26. 11. 1922 sa narodil športový komentátor, moderátor a redaktor Gabo Zelenay (100 rokov)
- 6. 12. 1872 sa narodil hudobný skladateľ, organista a pedagóg Mikuláš Moyzes (150 rokov)
- 12. 12. 1902 sa narodil maliar, grafik a ilustrátor Koloman Sokol (120 rokov)
- 18. 12. 1882 sa narodil politik, evanjelický biskup, bratislavský župan Samuel Zoch (140 rokov)
- 19. 12. 1992 vznikol Slovenský olympijský výbor (30 rokov)
- 26. 12. 1822 sa narodil politik, publicista, právnik Štefan Marko Daxner (200 rokov)
- 26. 12. 1892 sa narodil básnik, literárny historik, kultúrny pracovník Štefan Krčméry (130 rokov)
- 31. 12. 1992 zanikla Česká a Slovenská Federatívna Republika (30 rokov)

Informačný bulletin

Vydala

Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky
Námestie Alexandra Dubčeka 1
812 80 Bratislava 1
www.nrsr.sk

Pripravil Odbor Parlamentný inštitút K NR SR

Text: © PhDr. Krisztina Csillag

Ing. Martina Hogenová

RNDr. Katarína Kubišová

Mgr. Martin Mališka

Mgr. Dominika Nováková

PhDr. Natália Petranská Rolková, PhD.

Peter Plenta, PhD.

Mgr. Pavol Urbánek

Mgr. Viera Zálešáková

Grafická úprava: PhDr. Krisztina Csillag

Obrazový a fotografický materiál:

Dominik Číra

Peter Fodora

Mgr. Pavol Urbánek

PhDr. Krisztina Csillag

© Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky 2022

Vydavateľ

Kancelária Národnej rady
Slovenskej republiky

Adresa

Národná rada Slovenskej republiky
Námestie Alexandra Dubčeka 1
812 80 Bratislava 1

Kontakt

natalia.petranska@nrsr.sk

Web

www.nrsr.sk